

Valtiovarainvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arvonlisäverolain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arvonlisäverolain muuttamisesta (HE 189/2021 vp): Asia on saapunut valtiovarainvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaosto on kuullut:

- erityisasiantuntija Paula Laakso, valtiovarainministeriö
- erityisasiantuntija Antti Hästbacka, Tulli
- johtava veroasiantuntija Mika Jokinen, Verohallinto

Verojaosto on saanut kirjallisen lausunnon:

- sosiaali- ja terveysministeriö
- Ahvenanmaan maakunnan hallitus
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- Kaupan liitto ry
- Keskuskauppakamari
- Veronmaksajain Keskusliitto ry

Verojaosto on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- ulkoministeriö
- Suomen Yrittäjät ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että arvonlisäverolakiin tehtäisiin arvonlisäverotusjärjestelmää koskevan Euroopan unionin direktiivin muuttamisesta annetun direktiivin edellyttämät muutokset, jotka koskevat Euroopan komission tai EU:n oikeuden nojalla perustetun viraston tai elimen covid-19-pandemiaan reagoimiseksi tekemien hankintojen arvonlisäverovapautta.

Valiokunnan mietintö VaVM 24/2021 vp

Arvonlisäverolakiin otettaisiin säännökset, joiden mukaan komission tai EU-viraston tai -elimen tekemät tavaroiden maahantuonnit ja yhteisöhankeinnot vapautettaisiin arvonlisäverosta. Verosta vapautettaisiin myös tavaroiden ja palvelujen myynnit komissiolle tai EU-virastolle tai -elimelle. Näitä myyntejä varten tehtyihin hankintoihin sisältyvät verot saataisiin vähentää tai hakea palautusmenettelyssä takaisin, eli kyse olisi nollaverokantamyynneistä.

Verottomuus koskisi vain tilanteita, joissa komissio tai EU-virasto tai -elin hankkisi tavaroita ja palveluja suorittaessaan sille unionin oikeudessa annettuja tehtäviä covid-19-pandemiaan reagoimiseksi. Verottomuus ei koskisi tilanteita, joissa hankittuja tavaroita ja palveluja käytetään komission tai EU-viraston tai -elimen vastikkeellisiin jälleenmyynteihin.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2022. Lakia ehdotetaan sovellettavaksi taannehtivasti 1.1.2021 alkaen.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Valiokunta puoltaa esityksen hyväksymistä muuttamattomana.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on pidetty tärkeänä, että yrityksillä säilyy vähennysoikeus myynteihin kohdistuvista hankinnoista, jottei verottomiksi säädettäviä tavaroita ja palveluita komissiolle tai EU:n elimille myydessä aiheudu piilevää veroa.

Asiantuntijakuulemisessa on myös korostettu, ettei verottomuus lisää vähennysoikeuden vuoksi tavaroita myyvien yritysten kustannuksia tai hallinnollista taakkaa. Lisäksi hallituksen esityksen mukaisilla muutoksilla on vain hyvin vähäinen verotuottoja pienentävä vaikutus.

Täten valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena hallituksen esityksestä ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Valtiovarainvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 189/2021 vp sisältyvän lakiehdotuksen.

Valiokunnan mietintö VaVM 24/2021 vp

Helsingissä 26.11.2021

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Johannes Koskinen sd
varapuheenjohtaja Arto Pirttilahti kesk
jäsen Tarja Filatov sd
jäsen Katja Hänninen vas
jäsen Esko Kiviranta kesk
jäsen Jari Koskela ps
jäsen Katri Kulmuni kesk
jäsen Pia Lohikoski vas
jäsen Riitta Mäkinen sd
jäsen Sami Savio ps
jäsen Iris Suomela vihr
jäsen Pia Viitanen sd
jäsen Ville Vähämäki ps
varajäsen Petri Honkonen kesk
varajäsen Toimi Kankaanniemi ps
varajäsen Merja Kyllönen vas
varajäsen Veronica Rehn-Kivi r

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ilkka Lahti